

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсия ва автореферати Мачидзода Ҷамшед Сунатулло дар мавзуи «Ҷанбаҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ маърифатӣ хонандагони синфҳои 10–11 дар раванди таълими фанни таърихи халқи тоҷик» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.02 – Назария ва методикаи таълиму тарбия (13.00.02.05 – Назария ва методикаи таълими фанҳои ҷамъиятӣ, таҳсилоти миёнаи умумӣ)

Диссертатсияи Мачидзода Ҷамшед Сунатулло бо роҳбарии ман таҳия гардида, аз ҷиҳати мазмуну муҳтаво ва сатҳи илмӣ ба яке аз самтҳои муҳими илми педагогика бахшида шудааст. Мавзуи таҳқиқот — ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ маърифатӣ хонандагони синфҳои болоӣ дар таълими фанни таърихи халқи тоҷик — ба масъалаҳои калидии низоми миллии маориф, ислоҳоти соҳаи маориф ва татбиқи муносибати босалоҳият дар раванди таълим мувофиқ аст. Ин масъала дорои аҳамияти илмӣ ва иҷтимоии бузург мебошад, зеро рушди тафаккури маърифатӣ насли ҷавон ва ташаккули қобилияти таҳлилий яке аз ҳадафҳои стратегӣ дар низоми таҳсилоти миллии ба шумор меравад.

Муаллиф дар раванди иҷрои таҳқиқот мустақилият ва савияи баланди таҳлили илмиро нишон додааст. Мундариҷаи диссертатсия бо истифодаи адабиёти муосири илмӣ, таҳқиқоти олимони ватаниву хориҷӣ ва таҷрибаи педагогии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ таҳия шудааст. Дар натиҷаи таҳлил, муаллиф мафҳуми “салоҳиятҳои иттилоотӣ маърифатӣ”-ро тавсеа дода, шароити педагогии ташаккули онҳоро дар раванди таълими фанни таърих муайян намудааст.

Бартариии назаррасии қисми илмӣ дар он аст, ки модел ва механизми педагогии ташаккули салоҳиятҳои иттилоотӣ маърифатӣ таҳия гардидааст, ки аз лиҳози назариявӣ асоснок ва аз ҷиҳати амалӣ санҷида шудааст. Модели пешниҳодгардида дорои сохтори возеҳ буда, пайдарҳамии мантиқӣ ва устувории назариявӣ дорад. Натиҷаҳои озмоишҳои педагогӣ нишон медиҳанд, ки татбиқи ин модел ба баланд гардидани сатҳи фаъолиятҳои маърифатӣ ва иттилоотӣ хонандагон мусоидат мекунад.

Дар ҷараёни таҳқиқот Мачидзода Ҷ. С. аз усулҳои гуногуни илмӣ – таҳлили назариявӣ, муқоисавӣ, мушоҳида, пурсиш, озмоиши педагогӣ ва коркарди оморӣ — самаранок истифода бурдааст. Интихоби дурусти усулҳои таҳқиқотӣ бо ҳадаф ва вазифаҳои илмӣ мувофиқат намуда, ба натиҷаҳои боэътимод овардааст. Муаллиф на танҳо аз лиҳози назариявӣ, балки дар сатҳи амалӣ низ тавонистааст самтҳои навро барои тақмили раванди таълими таърих муайян созад.

Маводи илмӣ дар диссертатсия истифодашуда, сабаки таҳлили муаллиф, мантиқи пешниҳоди фикр, истифодаи дақиқи истилоҳоти педагогӣ ва

пайдархамии мантиќии қисмҳо далели дараҷаи баланди омодагии илмии ӯ мебошанд. Хулосаҳои асосии рисола бо далелҳои воқеӣ ва натиҷаҳои озмоишҳои педагогӣ асоснок карда шудаанд. Натиҷаҳои бадастомада дорои арзиши назариявӣ ва амалии баланд даранд ва метавонанд дар фаъолияти омӯзгорон, таҳияи барномаҳои таълимӣ ва методикаи фанни таърихи халқи тоҷик истифода шаванд.

Бо дарназардошти мазмун, сохтор, асоснокии назариявӣ, самаранокии методологӣ ва арзиши амалии натиҷаҳо, ман ба хулосае омадаам, ки диссертатсияи Мачидзода Чамшед Сунатулло аз рӯи мазмун, услуб, мантиқ ва сатҳи иҷро ба тамоми талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгу мебошад.

Муаллиф тадқиқоти мустақилона анҷом додааст, дорои салоҳияти баланди илмӣ мебошад ва аз рӯи мазмуну мундариҷа, натиҷаҳои бадастомада ва хулосаҳои пешниҳодгардида, сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ мебошад.

Рохбари илмӣ, номзади илмҳои
педагогӣ, дотсент, мудири шуъбаи
таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва
олии касбии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф
ба номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон
“ 2 ” 04.2025

Маҳкамов Дастам

Маълумот барои тамос:

Суроға: 734024, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи А. Адҳамов 11/2. Тел.: (+992-32) 2274525, 2274600. E-mail: prmatt@maorif.tj

Имзои Д. Маҳкамовро тасдиқ мекунам.

Мудири шуъбаи кадрҳо ва коргузори
Пажӯҳишгоҳи рушди маориф
ба номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

Ҳакимова Хосият